1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 219. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 1-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1973 No. 219. VOL. LXXX.

Представники мирянського руху УКЦ відбули нараду, заповідають світовий з'їзд

Рим. — За почином ініціятивної Організаційної Комісії Світового З'їзду Крайових Представництв і Організацій за Патріярхат Помісної УКЦеркви, яку покликано до життя згідно з нарадою мирянських організацій в Торонті, що відбулася в днях 1-3 листопада ц.р., члени цієї Організаційної Комісії: проф. д-р Петро Зелений, д-р Володимир Пушкар і д-р Юліян Пелех (відсутній) та д-р М. Навроцький, голова Крайового Т-ва за Патріярхат УКЦеркви в ЗСА, скликали в днях 19-24 листопада 1973 р. в Римі нараду представників мирянських організацій за патріярхат помісної УКЦеркви. Нарада відбулася в дусі постанов в Торонті з 1-3 листопада та вирішила відбути Світовий З'їзд представників мирянських організацій для оснування одного керівництва патріярхально-мирянського руху і також загальний з'їзд мирян. З'їзд передбачено на початок весни 1974 р., правдоподібно в ЗСА. Нарада покликала організаційну, програмову і статутову комісії для підготови з'їзду, до яких ввійдуть вибрані делегати поодиноких крайових мирянських товариств і громадських організацій. В суботу, 24 листопада 1973 р., учасники цих нарад відбули авдієнцію у ватиканській палаті Верховного Архиєпископа і Кардинала Кир Йосифа. В нарадах в Римі брали участь представники мирянських організацій ЗСА, Канади, Австралії, Великої Британії, Бельгії і Німеччини — інформує предсідник цих нарад проф. д-р Петро Зелений.

У Києві мають проблему з новим пияцтвом і старими звичаями

Київ. Газета „Культура і життя" орган міністерства культури УРСР та республіканського комітету профспілки працівників культури, містить в ч. 93 з 23 листопада ц.-р. клопітливого листа заступника міністра внутрішніх справ УССР В. Шумиліна, який заторкує одну з проблем, що її намагається, очевидно без результатно, розв'язати його „міністерство". Передруковуємо частину „клопотів" Шумиліна, який уважає, що справжнім лихом зла є „два дні вихідного" в тижні:

... Серед проблем, які виникають на шляху виховання, нової людини, пише Шумилін, особливо гострою сьогодні є боротьба з пияцтвом. Із зловживанням алькоголем зв'язані прогули і простої техніки, аварії, брак на виробництві, травматизм і серіозні захворювання, покалічене дитинство та інші трагедії. Пияцтво першопричина майже 60 процентів усіх злочинів. Існують з одного боку серіозні недоліки в організації дозвілля і, з другого — додержання „питних традицій", перелік яких, на жаль, не скорочується, а зростає. З переходом на два вихідних дні питання організації дозвілля, виховної і профілактичної роботи за місцем проживання — вилились у велику проблему. Деяка частина населення не знає, чим заповнити вільний час, тому „відзначає" всі свята — і старі, і нові, — витягуючи на світ забуті звичаї, а коли й придумує нові, то все одно зв'язує їх з вживанням спиртних напоїв. Пасивно споглядати і далі ці явища не можна. Треба повести рішучу боротьбу з архаїчними обрядами і протиставити їм нові звичаї і традиції, що відповідають духові часу..."

Ждуть з'ясування характеру і плянів нового правління у Греції

Атени. — Несподіваний новий військовий переворот, в якому скинули з влади диктаторського президента Ґеорга Пападопульоса, залишив широкі кола грецької суспільности, але й також дипломатичний корпус в Атенах у повній непевності, який саме характер нової влади і які її цілі. Новий президент Фаідон Гізікіс є також генералом, а новий прем'єр Акамандіос Андрутсопульос, хоч здобув високу освіту в Америці і ніби був приятелем кол. короля, підтримував диктатора Пападопульоса в його кампанії за скасування монархії та всіх антидемократичних діях. Тому не з'ясоване становище нового правління в Греції до проблеми державного устрою у Греції та збереження диктатури чи демократизації режиму. Америку найбільше цікавить ставлення нового уряду до американської військової бази у Греції та дозволу на постійне перебування у Греції родин стаціонованих на американських військових кораблях моряків. Новий уряд почав звільняти арештованих в останніх днях давнього режиму студентів — закордонна преса вбачає у цьому старання нового уряду здобути собі грецьку прилюдну опінію.

Професійний інженер і доктор медицини доповідатиме в Ню Йорку

Ню Йорк. — Старанням Метрополітального Відділу Т-ва Українських Інженерів, в суботу, 8-го грудня ц.р. в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-ій вулиці о 6-ій год. вечора відбудеться доповідь професійного інженера і доктора медицини Маріяна Юзича з Детройту, на тему: „Інженерія і медицина".

Інж. д-р Маріян Юзич є рідкісною особистістю, бо закінчив два відносно важкі і майже зовсім не споріднені зі собою факультети, а саме інженерію і медицину. Працював дослідним інструктором прикладних наук у Торонтонському університеті, був асистентом професора інженерії на Детройтському університеті, а також працював інженером в летунській компанії в Торонті, Канада. Тепер веде приватну практику у ділянці офталмології і є клінічним викладачем у медичній школі Вейн Стейт університету. Д-р Юзич також працює у ветеранському шпиталі, як очний хірург Аллен Парку, Мічиген. Належить до Пласту, Т-ва Українських Інженерів Америки і до Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Він був членом Управи Українського Технічного Т-ва Канади, адміністратором і членом редакційної Колегії „Вісника", органу УЛТПА, секретарем мічиґенського Відділу УЛПТА, членом Американських Професійних Інженерів, членом електричних і електронічних інженерів, членом Американського Медичного Т-ва і Академії Офталмології.

На цю доповідь Управа Метрополітального Відділу ТУІА запрошує своїх членів, українських лікарів та громадянство.

Палатна Юридична Комісія схвалила найменування Форда

Вашинґтон. — Юридична Комісія Палати Репрезентантів 29-го листопада схвалила більшістю 29 голосів проти 8 та при одному відсутньому рекомендувати Палаті Репрезентантів потвердження найменування Джералда Р. Форда на віцепрезидента З'єднаних Стейтів Америки. Тепер протягом одного тижня повинно б відбутися голосування в цій справі в повній Палаті Репрезентантів і на випадок схвалення, що вважається за певне, Джералд Форд буде негайно, на спільній сесії Палати і Сенату, заприсяжений на 40-го віцепрезидента Америки. Звертається увагу, що хоча Форд повних 25 років був членом Палати Репрезентантів і від довшого часу лідером республіканської меншости чи більшости, його найменування зустріло саме в цій Палаті більше опозиції, ніж у Сенаті. Дальше звертається увагу, що висловлені досі застереження щодо найменування Форда відносились головно до внутрішньої політики, зокрема до становища і дотеперішніх голосувань Форда в Палаті в справі громадських вольностей. Форд має опінію консерватиста. Як відомо, Сенат схвалив найменування Форда більшістю 92 голосів проти трьох. Передбачається, що в Палаті Репрезентантів проти найменування Форда може голосувати яких 50 законодавців з усіх 435.

Уряд вимагає зменшення продукції і вживання електричности на 10 відсотків

Вашинґтон. — Джан Н. Нассікас, голова Федеральної Силової Комісії, заявив в четвер, 29 листопада, що для боротьби з теперішньою енерґетичною кризою буде необхідно вже в найкоротшому часі зменшити бодай на десять відсотків продукцію і зуживання електричної енергії. „Ми вважаємо, що це можна і треба вчинити" — заявив він у відповідь на запит після того, як очолювана ним Комісія звернулася до всіх електрівень з вимогою до 15 днів поінформувати цю федеральну аґенцію про їх плян зменшення продукції електричної енерґії для заощадження пального. Тим часом, пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер знову потвердив, що Уряд під цю пору ще не обмірковує можливостей раціонування бензини.

Нафтова криза загрожує також вироботі медикаментів

З поінформованих джерел перестерігають що теперішня нафтова криза може поважно відбитися також на вироботі пеніциліни та інших медикаментів якщо федеральний уряд не поробить негайних заходів, щоб фармацевтична індустрія одержувала більше нафтової ропи. Перестороги вийшла з фармацевтичних кіл Ню Джерзі, де зосереджується виробництво медикаментів з нафтовими складниками і ситуація до тієї міри загрозлива, що представники цієї індустрії вже в найближчий понеділок матимуть зустріч і нараду з головним дорадником президента Ніксона в справах пального, Джоном А. Ловом.

Двайт Чапін формально обвинувачений за кривоприсягу в справі Вотерґейту

Вашинґтон. — Леон Яворскі, спеціяльний прокуратор в справі Вотерґейтської афери, виступив з формальним обвинуваченням за кривоприсягу проти Двайта Л. Чапіна, колишнього секретаря президента Ніксона. Л. Яворскі заявив, що Чапін у своїх свідченнях в справі Вотерґейту в квітні цього року чотири рази під присягою склав свідомо фальшиві заяви. Справа тепер піде до суду й закон передбачає кару за кожну з таких провин до п'ять років ув'язнення та 10.000 долярів гривни. Сам Чапін заявив, що він ще „не є певний", що він дальше в цій справі робитиме, очікуючи поради свого адвоката, а пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер тільки скааэв, що видвигнення формального обвинувачення ще не перерішує вини обвинуваченого.

Критикують телевізійні програми

Ню Йорк. — Насильні грабунки, вбивства і насилування жінок, організовані чи спорадичні бійки, не сходять з екранів телевізорів в ЗСА. Це, очевидно, викликало тривогу не тільки в духовних осіб і керівників церковних громад, але також ширшого громадянства. Тут і там почали появлятися голоси перестороги і навіть відкрита дискусія на сторінках преси і поважніших журналів. Щоб вказати на наявність загрози від таких передач, співробітник Пенсильвенійського університету Джордж Гербнер у проведеному ним спеціяльному обслідуванні встановив, що у восьми з десяти телевізійних програм (тут мається на увазі програми льокальні і крайового засягу) в більшій чи меншій формі пропаґується насильство, грабунок, вживання пальної зброї і т. д. Половина героїв таких передач бере участь у бійках чи грабунках, одна п'ята робить злочини, шість відсотків когось убивають, три відсотки самі стають жертвами вбивців.

Ця злива насильницьких фільмів змусила також дослідний Інститут Галупа провести опитування в частині країни, які ствердили, що бодай дві третини американців занепокоєні таким станом і вважають, що телевізійні компанії заставляють їх бути свідками злочинів.

Знову ж інші часописи, а серед них також відомий журнал „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", відмічують потребу провести в Конгресі і Сенаті розслідування поширювання пропаґанди насильства.

ПОДВІЙНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ МИСТЦЯ Б. ТИТЛИ

Вронксвіл, Н. И. — Місцевий „Пресс - Ріпортер" з 15-го листопада інформує про подвійне відзначення відомого нашого мистця Богдана Титли на Річній Районовій Мистецькій Виставці. Богдан Титла, який — як відомо — від років дбає про мистецьке оформлення книжкових видань УНСоюзу і „Свободи", одержав дві перші нагороди за дві акварелі та право на участь у виставці Воакс Артс на весні наступного року.

ІЗРАЇЛЬСЬКО-ЄГИПЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ ЗАСТРЯГЛИ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Каїро/Тель Авів. — Довгі переговори між військовими представниками Ізраїля та Єгипту „на шляху між Каїром і Суезом", в часі яких обидві сторони мали узгіднити способи практичного застосування умов підписаного перемир'я, не привели до ніякого позитивного висліду. 29 листопада ці переговори перервано, не визначивши дати для поновної зустрічі делеґацій воюючих сторін. Згідно з заявою члена ізраїльської делеґації, розходження у поглядах є такого порядку, що їх не можна погодити. Враховуючи це, ізраїльська сторона схиляється до думки, щоб переговори між військовими представниками відкласти аж до часу, поки почнуться переговори в Женеві між політичними речниками всіх заінтересованих сторін. Розходження випливають з різної інтерпретації цього пункту перемир'я, який говорить про відтягнення військ на позиції з 22 жовтня, тобто на день, коли Рада Безпеки ОН доручила зупинити воєнні дії на Близькому Сході. Ані ізраїльтяни, ні єгиптяни не можуть узгіднити собою питання, де ці позиції у тому дні були. Незалежно від того, з боку Єгипту видвигнено модифіковану пропозицію щодо відтягнення військ на нові позиції, а саме, щоб Ізраїль звільнив цілком зайняту територію на західньому березі Суезького каналу та відтягнув свої війська на віддаль яких 20 миль на схід від східнього берега Суезького каналу. На звільненій території осталися б значні військові єгипетські сили, включаючи східній берег Суезу. Єгиптяни плянують також відкрити Суезький канал для судноплавства. Ізраїль в засаді ведення військ на зазначену згоджується з вимогою відвіддаль, але при передумові, що на звільненій території не стаціонуватимуть єгипетські війська.

Невдача з переговорами допровадила до загострення ситуації на ізраїльсько-єгипетському фронті, де, не зважаючи на військові частини ОН, прийшло до артилерійської перестрілки, а також до перестрілки між панцерними автомобілями. В Ізраїлі побоюються, що Єгипет є готовий кожночасно поновити війну, зокрема після успішно закінченої арабської вершинної конференції. Враховуючи загальну військову і політичну ситуацію, положення Ізраїля стає щораз то більше небезпечним. Великі втрати в останній війні і необхідність втримувати під зброєю значну кількість мобілізованих вояків, підриває економічну силу ізраїльської держави. З другого боку, арабська „нафтова офенсива" виявляється щораз то ефективніша і допроваджує до політично-дипломатичної ізоляції Ізраїля. Заворушення в Єрусалимі і протиурядові демонстрації у зв'язку з нерозв'язаним задовільно питанням воєннополених показують, що Ізраїль находиться у кризовій ситуації, яку безумовно захочуть максимально використати арабські держави.

Кіссінджер надіється на мир, а Брежнєв остерігає Ізраїль

Вашинґтон. — Розвиток подій на Близькому Сході з різних причин є в центрі уваги обох надпотуг — СССР та ЗСА. Державний секретар Г. Кіссінджер заявив, що він все таки надіється на мирне полагодження близькосхідного конфлікту і є переконаний, що мирні переговори почнуться. Одинока справа, яка під теперішню пору турбує Вашинґтон, це те, щоб у висліді неуспіхів у військових переговорах щодо самого перемир'я, Єгипет не відмовився від участи у заповідженій мирній конференції. Коли б таке сталося, тоді, очевидно, вся дотеперішня ініціятива Г. Кіссінджера закінчиться програною.

Вислів занепокоєння подіями на Близькому Сході дав Л. Брежнєв, який напередодні свого виїзду з Індії в Ню Делі заявив, що „якщо на Близькому Сході не буде досягнуто мирного полагодження конфлікту, якщо не будуть ліквідовані всі наслідки ізраїльської агресії, новий, ще більший військовий зудар може мати місце". Л. Брежнєв звернув одночасно увагу на це, що останні воєнні події показали, що „арабський світ сьогодні не є цей, яким він був перед шести роками". Коли йдеться про СССР, то — за словами Брежнєва — Москва не має ніяких „прямих інтересів" на Близькому Сході, але є заінтересована у тому, щоб встановити там мирні відносини.

СССР підписав 15-річний пакт з Індією

Ню Делі. — У висліді переговорів генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва з прем'єр-міністром Індії Індірою Ґанді обидві сторони погодилися значно поширити своє економічне співробітництво та торговельні взаємини, що знайшло свій вислів у підписанні 15-річного договору між Індією та СССР. Договір підписали Індіра Ґанді та Л. Брежнєв. Напередодні виїзду Брежнєва з Індії, він був гостем індійського парляменту, де виголосив промову, у якій заторкнув не тільки питання індійсько - совєтських взаємин, а також питання договору про колективну безпеку в Азії. Брежнєв підкреслив, що більша частина території СССР лежить в Азії і цим зумовляється інтерес Москви до всього того, що діється на тому континенті. „Ми переконані, — говорив Брежнєв, — що встановлення мирних відносин, безпеки та співробітництва в Азії, континенті, на якому проживає більше як половина всього людства, буде кроком світово-історичного значення". Совєтський Союз, заявив Брежнєв, виступив з ініціятивою перевести потрібні розмови в цій справі і якраз тепер заіснував час коли треба ці розмови допровадити до успішного завершення і перетворити азійський континент на „континент миру". В інтересі азійських народів є тривалий мир, який уможливив би „зосередитися на розв'язці економічних і соціяльних проблем, з якими вони, азійські народи, зустрічаються". Брежнєв підкреслив також, що цілі політики Індії та СССР є тотожні і зводяться до „боротьби проти колоніялізму, проти агресивних імперіялістичних воєн, за закріплення миру і покращання міжнародних відносин".

Коли йдеться про індійські політичні кола, то з їх боку досі не виявлено ніякого становища до совєтських пропозицій, не зважаючи на дуже „тепле" прийняття для Брежнєва і дуже приязні заяви в його сторону і сторону СССР, а також на підписання спільної індійсько-совєтської декларації та договору про економічну і технічну співпрацю.

СПРОТИВ МОЛОДОЇ ЛИТОВСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ — ТВЕРДИТЬ ПІДПІЛЬНА „ХРОНІКА"

Ню Йорк. — За повідомленням литовської Інформаційної Служби „ЕЛТА", на Захід й далі продістаються підпільні матеріяли з Литви, головно „Хроніка Литовської Католицької Церкви". Тоді, коли деякі видання „Самвидату" в Литві були зліквідовані поліцією, католицька „Хроніка" далі появляється. Досі появилося 6 чисел „Хроніки", яка займається обговоренням не тільки релігійних справ в Литві, але також іншими аспектами життя. Помимо страшного тиску і посиленої акції поліційних чинників, що намагаються зліквідувати усі підпільні видання в поневоленій Литві — видавцям пощастило зберегти це видання, яке виконує велику, пропагандивно корисну роботу. В останньому 6-му числі „Хроніки" говориться про дальше посилення переслідувань Церкви в Литві, помимо того, що на Заході, головно в Америці, багато говориться про „відпруження" на релігійному відтинку. В „Хроніці" поміщені два меморандуми, які були вислані до міністерства освіти у Вільні з долученими 16,498 підписами з проханням припинити переслідування релігії і практику, яку стосують поліційні чинники домашні обшуки, залякування, арешти і ув'язнення) в боротьбі з віруючими. „Хроніка" містить також повідомлення про посилену антисовєтську діяльність литовської молоді, головно студентства і молодої інтеліґенції. У зв'язку з цим поліція зрештувала багато активних осіб, закидаючи їм головно „націоналізм" і „національну нетерпимість".

Сахаров звернувся до уряду СССР за дозволом на відвідини ЗСА

Москва. — Совєтський вчений і відомий дисидентський провідний діяч академік А. Сахаров розпочав заходи перед совєтським урядом, щоб одержати дозвіл на виїзд до ЗСА, де він мав би викладати упродовж одного року на Принстонському університеті. Ніяких інформацій немає про те, як поставиться до його прохання совєтський уряд. Кола, які є обзнайомлені з його справою і проблемою в цілому, враховують можливість, що у випадку виїзду Сахарова з СССР, совєтський уряд позбавить його громадянства і не дозволить повернутися до СССР. З другого боку, ці ж кола підкреслюють чималу трудність, в якій находиться уряд у зв'язку з намаганням Сахарова дістати візу. Справа в тому, що Сахаров належить до невеликого круга найбільше втаємничених совєтських науковців у питання розвитку і стану атомної науки в СССР. Хоч за останні п'ять років він не мав доступу до совєтських атомних дослідів, то все таки він належить до найкраще поінформованих людей, яких дуже не радо хоче випускати совєтський уряд з під своєї безпосередньої контролі.

Як відомо, в останньому часі совєтська таємна поліція розпочала інтенсивні переслухання дружини А. Сахарова, намагаючися пов'язати її з самвидавним дисидентським рухом. В цій справі прийшло до чергового зудару між А. Сахаровим і совєтськими поліційними властями, наслідків якого покищо ніхто не знає. Дружина Сахарова відмовилася послухати чергового виклику поліції і піти на шосте з ряду переслухання. Ніяких заходів супроти неї поліція покищо не застосувала.

Москва підтвержує існування радіостанції „Говорить Пекін"

Якийсь І. Кравченко друкуючи в газеті „Культура і життя" ч. 90(1973) п. з. „Кому простягає руку Пекін?" займає також становище до ніби то ведених переговорів пекінського уряду з відомою американською радіостанцією „Свобода", що надає свої передачі з Мюнхену в Німеччині. Кравченко пише:

... „І вони йдуть на все. Китайські дипломати в Швайцарії намагалися встановити ділові контакти з горезвісною американською радіостанцією „Свобода" в Мюнхені. Вони запропонували керівництву радіостанції направити своїх представників у Пекін для допомоги пропаґандистському апаратові маоїстів у фабрикації антирадянщини... Така компанія цілковито влаштовує маоїстів, а справа ж у тому, що антирадянська пропаґанда, яку вони проводять, в останні роки виявляється мало ефективною. Непопулярність передач „Говорить Пекін" стала очевидною для самого китайського керівництва. Саме тому пекінські емісари звернулися до „Свободи". По перше, пише Кравченко, і це головне, — методи маоїстської пропаґанди і радіостанції „Свобода" схожі, вони майже рідні. По-друге, ця станція має всі можливості для фронтальних нападів на СССР... Потужність станції „Свобода" перевищує 1840 кіловат і частина її радіопередавачів розташована на Тайвані в безпосередній близькості КНР і представникам „Свободи" не потрібно їхати в Пекін з Европи".

В кінці статті І. Кравченко цитує Л. Брежньова, який, мовляв, хотів би бачити Китайську Народну Республіку „розцвітаючою державою", але коли це станеться — залежить від самих китайців. А дійшовши до висновку, що сьогодні чи завтра остання в світі імперія СССР буде розчленована на національні держави поневолених в СССР народів, про що говорить також і радіостанція „Говорить Пекін", І. Кравченко закінчує свій репортаж таким розпучливим рефреном: „Ніщо не змусить нас відійти від твердого захисту державних інтересів радянського народу і недоторкальності території СССР, від рішучої боротьби проти розкольницької діяльності Китайської Народної Республіки.

ПОМЕР ВАСИЛЬ КОСТАЩУК, ПРИЯТЕЛЬ І БІОГРАФ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Прийшла з Рідного Краю вістка, що 30 жовтня ц. р. в Коломиї, по тяжкій недузі, помер бл. п. Василь Костащук. Покійний був старшиною УГА, довголітнім учителем у Снятинщині. Був близьким приятелем Василя Стефаника і автором біографії цього великого письменника, що під назвою „Володар дум селянських" появилася була двома накладами в українській мові та в перекладі на польську і чеську мови.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відпруження коштом поневолених

Якнайтісніше пов'язання совєтської зовнішньої політики з концепцією відпруження („розрядки") на міжнародній арені — це справа, яка не сходить сьогодні зі сторінок совєтської преси і становить улюблену тему практично всіх виступів найвищих совєтських достойників, починаючи з Л. Брежнєва. Коли йдеться про СССР, то цей факт не випадковий, а покривається з загальним пляном совєтської світової експансії, або інакше, є тактичним прийомом у політичній розгрі Москви на міжнародній арені. Незалежно від цього, міжнародне відпруження в актуальній ситуації сприяє стабілізації режиму.

Коли ж йдеться про західній світ, то з причин, які важко зрозуміти і пояснити, західні політики повторяють совєтські арґументи, насвітлюючи політику міжнародного відпруження своїм громадянам крізь совєтські окуляри. Мало того, говорячи про всякі „благодаті" з такого відпруження на шляху мирної стабілізації у світі, ці ж політики не забувають при кожній нагоді додати, що таке відпруження є в інтересі населення СССР, позбавленого можливостей користуватися основними правами людини, мовляв, у висліді відпруження на міжнародній арені кращатимуть внутрішні відносини в СССР. Декларації на тему „лібералізації" СССР не вмовкають, як і не зменшуються заходи з боку СССР перетворити засаду міжнародного відпруження у нарічний камінь совєтської зовнішньої політики.

З того погляду на відзначення заслуговує становище совєтського вченого - дисидента Михайла С. Агурського, який не тільки висловився у підтримку поглядів А. Сахарова про загрозу для населення СССР у випадку акцептування відпруження у взаєминах Заходу з СССР без ніяких ґарантій з совєтського боку, але також зі свого боку підняв голос остороги з цього приводу. За словами Аґурського, ні ЗСА, ні західні держави не повинні надіятися на „лібералізацію" СССР у висліді зближення з Заходом, а радше навпаки — треба надіятися на посилення внутрішнього терору. М. Агурський навів приклад зі Сталіним, який скріпив терор в СССР після того, як ЗСА визнали СССР. „Історія СССР показує, що період максимальної приязні з ЗСА, період Рузвелта — не тільки перед війною, а й у роки війни — був водночас періодом, коли диктатура Сталіна, найжахливіша і найкривавіша диктатура в історії, процвітала і розвивалася", заявляє М. Агурський.

Очевидно, не конечно повертатися до Сталіна і його доби. Вже в останні роки за Брежнєва, як тільки почалося оте міжнародне відпруження, совєтський режим розпочав масові репресії супроти дисидентів, посилив політику русифікації, вимішування населення, ліквідацію найменших проявів спротиву, чи навіть іншої думки. Цей терор зростає, а окремих людей заставляють за сталінським зразком до публічних „покаянь" і до самооплювування.

Треба згодитися з тими совєтськими дисидентами, які твердять, що відпруження у взаєминах між СССР та Заходом не тільки не веде до лібералізації СССР, а штовхає Кремль на шлях терору.

Солідарна дія

Всі газети, радіо і телевізія повні вісток про енерґетичну кризу, себто актуальну загрозу, що забракне пального для промислу, комунікаційного руху та огрівання будинків. Президент Ніксон виголосив у цій справі вже дві промови до народу, накресливши найперші заходи для поборювання цієї кризи, — Конґрес схвалив уповноваження в цій справі, появилися вже перші розпорядки і внедовзі мають появитися дальші. Всі ці заходи націлені на заощаджування погінної енергії скрізь, де тільки можна її заощадити. Идеться водночас про те, щоби ті заходи не вдарили надто болюче по промислі й торгівлі, що могло б у практичному висліді значно підвищити число безробітних і навіть спричинити деяку господарську рецесію.

Але можна і треба виконувати те, що рекомендує Уряд і можна і треба застосуватися до дальших передбачених заходів. Можна це зробити без великих жертв, але в часі такої поважної загрози для всієї країни, для всієї крайової економіки — треба принести й деякі особисті жертви. Не слід легковажно ставитися до закликів Уряду. Як дотепер, то вимоги Уряду до громадян дуже скромні і можна виконати їх без будь-якої особливої шкоди для себе і своєї родини. Їхати автомобілем із швидкістю не вище 50 миль на годину, — обнизити термостат у своєму домі та помешканні до 68 ступнів, — відмовитись від зайвого користування автом по суботах і неділях, замінивши приємність виїзду „за місто" на приємність перебування з своєю ріднею дома, — відмовитись від надмірного тепла у помешканні, коли можна без шкоди для здоров'я перебувати у помірковапому теплі, це ніяка велика жертва. Коли — як заповідають — буде заведена раціоналізація газоліни і газу для огрівання — то треба до цього застосуватися, бо Президент має повну рацію: тільки солідарністю всього суспільства, солідарністю всіх громадян можна осягнути успіх і перебороти цю кризу. Українці — люди здисципліновані. Треба сподіватися, що вони й у цьому випадку здисципліновано включаться в дію всього американського суспільства, щоб перебороти кризу енергії.

Тіто заповідає свій відхід

Белград. — У відповідь на ряд заяв і побажань від різних організацій, а також з різних частин країни, щоб він погодився остатися до кінця свого життя при кермі Югославії як її президент, президент Тіто відповів, що в його опінії президент є зобов'язаний виконувати визначені функції. Кожна людина у своєму житті може бути повністю активна тільки до того часу, поки в неї остаються на тому самому рівні її фізичні і інтелектуальні сили. Немає людини, заявив Тіто, яка може бути однаково активною упродовж всього свого життя, не зважаючи на вік. З цього кожен мусить зробити для себе відповідний висновок. Президент Тіто закінчить 82 роки життя 25 травня 1974 року, але вже від якогось часу він недомагає і тільки частинно може бути активний в політичному і державному житті.

М. Сосновський

БЕЗЗАКОННА „ЗАКОННІСТЬ"

На сторінках газети „Правда", органу ЦК КПСС, з 23 листопада появилася стаття доктора юридичних наук і директора Інституту держави і права Академії наук СССР В. Кудрявцева на тему: „Право у соціялістичному суспільстві". Кілька днів пізніше, 26 листопада, у Москві відбувся суд над совєтським науковцем-дисидентом Юрієм Шихановичем, якого позаочно засуджено на безтермінове перебування в закладі для умовохворих. На судову розправу була допущена дружина обвинуваченого, але суд не погодився на те, щоб обвинуваченого заступав адвокат. Таке своє рішення суд мотивував тим, що обвинувачений є умовохворий і не може організувати своєї оборони, отже присутність правного заступника зайва.

Але це ще не все. Обвинуваченого поліція тримала у слідчій тюрмі чотирнадцять місяців без ніякої можливости контакту ні з родиною, ні з адвокатом. У міжчасі з доручення совєтської таємної поліції совєтські психіятри з Інституту ім. Сербського для психічнохворих перевели „обслідування" обвинуваченого і визнали його умовохворим (схізофреніком). На основі такої „експертизи" відбувся суд, який виніс рішення про вже цілком „законне" ізолювання небезпечного дисидента від суспільства у закладі для умовохворих. Коли ж на основі клопотань дружини обвинуваченого адвокат намагався відвідати його в тюрмі і навіть дістав для цього дозвіл від судді, у віданні якого була згадана справа, поліційні чинники вже з власної ініціятиви не дозволили адвокатові побачити обвинуваченого. Очевидно, про побачення його з дружиною не приходиться й говорити. На це ні суд, ні поліція не могли згодитися.

Висновок з такого розвитку подій довкруги чергового дисидента в СССР Юрія Шихановича може бути тільки такий, що поліційним чинникам не пощастило його зламати і примусити до бажаних їм зізнань. Не маючи ніяких конкретних доказів щодо його вини, КГБ за традиційною схемою спрепарувало умову хворобу і забезпечило безтермінове приміщення в закладі для умовохворих. Враховуючи факт, що Юрій Шиханович, подібно як і раніше Леонід Плющ з Києва, не виявляли познак умового захворіння, не дозволено нікому зустрічатися, щоб ані їхні рідні, ні адвокати не ствердили, що фактично обвинувачені і засуджені на основі „експертизи" совєтських психіятрів є цілком здорові і не повинні знаходитися в закладах для умовохворих.

На такому тлі особливого характеру набирає стаття провідного совєтського юриста Кудрявцева, який намагається доказати „незвичайну гуманність і справедливість" совєтської системи, а в першу чергу переконати читача про те, у якій мірі уряд СССР і партійно - політичні чинники дбають про „збереження законности" в СССР. У цьому випадку Кудрявцев на відтинку права виконує насправді цю ж саму функцію, яку виконують на відтинку психіятричної медицини совєтські психіятри, підписуючи з доручення КҐБ свідчення про умове захворіння цілком здорових людей.

Зацитувавши слова Брежнєва (без цього тепер не може появитися ні одна стаття, чи книжка в СССР!) про те, що „совєтські закони дають нашим громадянам широкі політичні свободи" і що це „повністю відповідає ратифікованим Совєтським Союзом міжнародним договорам про права людини", Кудрявцев додає, що властиві для розвинутого соціялістичного суспільства розширення демократії, ріст науки і культури, створюють додаткові можливості для посилення ґарантій прав і свобід совєтських громадян".

Зайнявши такі вихідні позиції в обороні „совєтської законности", юрист Кудрявцев намагається далі виказати „вищість" совєтської системи, коли мова йде про збереження законности, порівняно з рівнем збереження законности у капіталістичних країнах. У цих своїх міркуваннях Кудрявцев намагається переконати читачів, що особливістю совєтської дійсности є високий рівень „правової свідомости", яка, як каже він, „включає також і знання права схвалення його приписів, розуміння важливости їхнього виконування". Але, як ми бачили з прикладу з Юрієм Шихановичем, не рахуючи тут прикладів великого числа інших дисидентів з рядів окремих народів Совєтського Союзу, справа це в цьому, який є рівень „правної свідомости" і яке є бажання серед населення стисло придержуватися державних законів, а в тому, як респектують ці закони особи, організації і чинники, які мають стояти на сторожі цих законів.

В. Кудрявцев пише, що завданням виховної роботи з населенням, профілактики у боротьбі з правопорушуванням, є добитися „посилення правопорядку і законности". Знаючи підсовєтську дійсність, він мусить признати, що „процес викорінювання правопорушень" в СССР не такий простий і „вимагає великих зусиль з боку органів держави та широких кіл суспільства". Водночас він додає, що „покищо не всюди створена обстановка нетерпимости до порушників закону".

У цьому висновку криється суть проблеми, яку Кудрявцев хоче з'ясувати, але торкається її з цілком невластивого боку. Идеться про те, що він нічого у своїй статті не говорить про найголовніших порушників найголовніших порушників закону — таємну політичну совєтську поліцію, яка якраз на сучасному етапі починає щораз то більше виявляти в СССР свою силу. Але таємна поліція ще не є все, бо її шеф Андропов є тільки одним з кільканадцяти членів Політбюро ЦК КПСС і з-поміж понад сотні членів ЦК КПСС. Поведінка його, як шефа Комітету державної безпеки, і підпорядкованої йому політичної поліції знаходить санкціонування з боку цих найвищих партійно - політичних органів в СССР, які в підсовєтських умовах є вирішальними.

В таких умовах говорити про „законність у соціялістичному суспільстві" СССР, — це фактично кпити собі з будь - якої законности і правопорядку. В першій мірі це є кпини з голосно реклямованого твердження про пошанування основних прав людини в СССР. Тому не можна серйозно розглядати заключного висновку совєтського юриста, коли він твердить, що „дальший розвиток совєтського права в напрямку щораз то більшої демократизації, піднесення ефективности його відділовування на суспільні відносини, посилення вимогливости щодо відповідальности зберігати правові приписи, створюють передумови для постепенної заміни в майбутньому права як форми державного керівництва суспільством нормами суспільного самоуправління".

Беручи до уваги фактичний розвиток відносин в СССР на сучасному етапі, треба вважати, що такі передумови не тільки що не мають підстав для заіснування, але що загальні розвосві тенденції у совєтській системі йдуть по лінії щораз то більшого посилювання власне отого „державного керівництва суспільством". Іншими словами, не на шляху до демократизації знаходиться тепер СССР, а на шляху ще більшої тоталітаризації і олігархічного безправ'я панівної совєтської еліти з можливою реґенерацією моновладства сталінського зразку.

107 ОСІБ ЗАГИНУЛО У ПОЖЕЖНІЙ КАТАСТРОФІ У ЯПОНІЇ

Кумато, Японія. — З невияснених причин тут сталася пожежа у великому торговельному магазині, в якому находилося декілька тисяч покупців. Вогонь у скорому часі охопив будинок, внеможливлюючи людям своєчасну втечу. В катастрофі, за підрахунком поліції, загинуло 107 осіб, в тому 67 жінок, і понад 100 було важко поранені. Пожар тривав понад вісім годин.

І. Вовчук

ІВАНА ДЗЮБУ — „ПОКАЯЛИ"

(1)

„Літературна Україна" за 9 листопада вмістила заяву І. Дзюби. Автор науково-публіцистичної праці „Інтернаціоналізм чи русифікація", заживо хоронячи себе, пише: „Того Івана Дзюби, який дозволяв робити з себе притчу во язицех і який марнував роки життя на політичних манівцях, нема і вже не буде". Замість людини творця, з мужньою громадянською поведінкою, яка була довгі роки прикладом для людей в національнополітичному становленні України, буде звичайний робот в літературі для України.

В заяві, висловлюючи жаль за „прикрі помилки", говориться про одно однісіньке бажання: „працювати і працювати, щоб хоч трохи надолужити втрачене і перекрити хибне". Типове для робота, що є ідеалом мітичної свободи, яку видумано в постановах 24-го з'їзду КПСС під назвою „нова історична спільність людей — совєтський народ". Над створенням духово драглистої людини посилено працює імперська адміністративно - політична система. Великі вимоги ставить ханат ЦК КПСС перед „інженерами людських душ", вимагаючи формувати за допомогою літератури людей „вільних від національних традицій, пересудів, вірувань і звичаїв".

Видно, що вони дошкуляють всевладній партії. Навіть на урочистостях 50-річчя створення імперського колгоспу — СССР Л. Брежнєв підкреслив, що „національні почуття — явище надзвичайно живуче, яке міцно тримається в психології людей. Вони, ці пересуди, продовжують зберігатись навіть в умовах, коли об'єктивні передумови для будь-яких антагонізмів у відносинах між націями давно вже перестали існувати" („Комуніст України" ч. 5, 1973).

В нинішній політиці т. зв. інтернаціонального братерства народів, включених силою в імперський комплекс СССР, яку ведеться при оперті на „старшобратній великий русский народ" нищаться і переслідуються не тільки вияви національного творчого генія нації, а й всі культурно-історичні надбання народу, намагаючись злити нації з „глибоко інтернаціональним великим русским народом". Політика єдинодержавства, що її веде ЦК КПСС, нівелюючи поневолені нації у імперському казані, марячи про створення совєтського народу навколо русского ядра, є найбільшим злочином перед людством. Вона (політика) нечувано збіднює людство і його культуру, бо кожна найменша нація, як слушно вказує А. Солженіцин, „має в собі особливі барви, таїть в собі, властиву тільки їй особливу грань Божого помислу" (А. Солженіцин, „Нобелівська лекція", Ню Йорк 1972).

В праці, за яку Івана Дзюбу „покарали", він, спираючись на джерельні матеріяли, на незаперечні факти кожнодення в житті українського народу, в „суверенній" колонії з вивіскою УРСР, показав т. зв. політику братерського інтернаціоналізму. Ввесь світ уже пізнав, що нинішнє великодержавництво большевицької політики є продовженням царського, тільки далеко жорстокіше. Змінилися „знаки і возглавія". Україна до большевиків була перетворена на південь Росії, а брежнєвський ханат плянує перетворити її на південь СССР.

⁂

Заява підписана автором праці „Інтернаціоналізм чи русифікація?" про визнання попередніх „помилок", ще один доказ сатанинської політики московського большевизму з його маренням про уніфікацію не-русских націй в імперському комплексі за брежнєвською політичною формулою єдинодержавства: „Серце вітчизни — Москва, серце братерства — Росія" („Літ. Україна", 12. 29. 1972). Кремлівський малорос М. Підгорний розкрив суть нинішньої політики кремлівського ханату. Нагороджуючи РСФСР „орденом дружби", він на урочистостях в Москві заявив „Все передове, справді народне, що народжувалось на національних окраїнах країни, завжди тяглося до Росії, до русского народу". А він завжди давав безкорисну підтримку і допомогу („Известия", 1 серпня 1973 р.).

Політика „братерства" нинішнього ханату з Кремля гірша від найстрашнішої хвороби, бо вона (політика єдинодержавства) вибирає свої жертви з цвіту нації. І Дзюба з його заявою — це чергова жертва. У війні єдинодержавства проти національної ідеї ханат всевладної партії лаcкоче національну гордість росіян, відчужуючи слабодухих з цвіту національного від українського народу, заманюючи їх до імперського корита. Звідтіля малороси - перевертні, за імперським камертоном єдинодержавства помагають накидати „старшобратню" опіку „великого русского народу" з „його революційною енергією, самовідданістю, працездатністю та глибоким інтернаціоналізмом" (Матеріяли 24 з'їзду КПСС).

„Ми знаємо величезну ролю в соціялістичному будівництві русского народу, як багато він зробив для перемоги ідеї рівности і дружби народів. Той не інтернаціоналіст, хто цього не розуміє і не визнає". Це пише оскотинений академік М. Шакота. Відчужуючи українську літературу і національну культуру від українського народу, він твердить, що: „Тепер у нас немає національної літератури, яка працює тільки на свій нарід, вона необхідна всьому суспільству і є совєтською не тільки ідейним змістом і політичною скерованістю, але й за приналежністю" („Известия" ч. 78, 1973).

(Закінчення буде)

З НАШИХ БУДНІВ

ЮНІ БАНДУРИСТИ

Стояли під Народним Домом у Ню Йорку, покурювали та й злегка „підтягали" один одного.

— Гей, гей! „Доборолась Україна до самого краю!" Ну, подивись, головіє, сам на себе: колись ти був герой, повстанський командир, носив автомата на плечах, а нині таскаєш бандуру за своїм малим карапузом до Народного Дому.

— Так, бо мені припадає моя середа. Ми чергуємось з жінкою через другий тиждень.

— Ну, твій Олесь ще незамітний кобзар, не обійдеться без підномагача...

— Це правда: сяде за бандуру, то голосочок нібито гути, а особи не видно.

— Скільки йому буде? Хіба не більше, як сім років?

— Пішло на восьмий. Та він хоч і малий, але свій гонір має. Дуже того не любить, коли мама несе за ним бандуру... Соромиться! Каже, що тоді хлопці, товариші, називають його „курятком".

— Моя Оксана теж не хоче жадної асисти — ані маминої, ні татової.

— Е, твоя Оксана вже дівка! Не мине рік-два, та й кавалір понесе за нею інструмент на пробу.

— Бодай ти такий з носом був! Ти собі гадаєш, що теперішні кавалери такі джентлемени?.. Ой, брате, я боюся того іншого: що не мине рік-два, й мені прийдеться, крім бандури, ще й хлопця за нею носити, бо він буде нездібний підняти свою фігуру по сходах на четвертий поверх.

— На те є одна рада: хочеш мати жениха — замешкай в будинку з елевейтором.

— А все ж таки добра річ, що є в нас такі дитячі капели, як Ансамбль бандуристів при хорі „Думка", „Молода Думка" тощо. Правда — батьки мають з цим трохи мороки і витрат, але багато більше мороки було б від цього, якби наші діти волочилися по вулиці.

— Ти маєш рацію. Скажу ось би про свого малого: з того часу, як він став „кобзарем" — забув, що в хаті горить телевізор! Тільки прийшов зі школи, — чи поїв щонебудь, чи ні, — зараз витягає свою бандуру і щось там собі бренькає.

— А ти лише подумай, яка соборність процвітає в цьому юному Ансамблі: бандури — з України, бандуристи — тут народжені учні школи святого Юра, а диригент — православний панотець з Бабилону!

Так собі погуторили та й подалися до крамниці „Еко", щоб захопити ще квитки на „Украдене щастя" Івана Франка, в постанові театру „Заграва" з Торонта.

Ікер

К. Крупський

ФАКТИ ДЛЯ ПЕРЕСТОРОГИ

(1)

Маємо на увазі цьогорічну публікацію відомого американського журналу „Ю. С. Ньюз енд Ворлд Ріпорт"" п. н. „Видатні совєтські шпигуни — кремлівська тайна зброя". Хоч про совєтських шпигунів і шпигунство існує на Заході вже досить багата література то все ж названа книжка вносить в цю літературу щось оригінального.

Книжка форматом невелика, бо всього 223 сторінки, з чого коло 30 сторінок займають світлини. Проте її текст завдяки стилевій згущеній, але дуже логічній формі, інформативно охоплює широко складну тему.

Зміст книжки авторитативний, бо виготовлений на основі судових документів та слідства державних органів безпеки та Сенатської Підкомісії для справ внутрішньої безпеки.

Досліди тих документів та архівів були зібрані декількома авторами, а зредаґовані керівним редактором Джозефом Ньюманом. Читачеві, який хоче ґрунтовно зрозуміти зміст і ціль названої книжки, обов'язково треба спершу перечитати коротку (не цілих три сторінки), але незвичайно змістовну передмову до книжки, що подає ключ до цілости книжки.

У тій передмові сказано, шпигунство що відоме в історії усіх народів. Навіть в Біблії є, що Бог сказав Мойсеєві вислати аґентів, „щоб вони „розвідали країну Ханаану", а Мойсей наказав своїм розвідникам „приглянутись тій країні, яка вона, а також приглянутись її мешканцям. Сильні вони чи слабі, мало їх чи багато".

В п'ятому столітті до Христа китайський філософ Сун Тзу сказав „Передбачливість є основною передумовою перемоги мудрого князя і генерала над ворогом, але того, що називається „передбачливістю" не можна набути від духів чи богів, ані дорогою аналогії з минулим чи способом калькуляцій. Її можна набути тільки від людей, які знають ситуацію ворога. Це можна осягнути тільки через шпигунство..."

„Отже, в тому факті, що росіяни займаються шпигунством, нема нічого нового. Вони вивідують про нас, а ми про них", сказано у вступі книжки. Однак, сказано дальше, загально визнано і стверджено, що різниця поміж практиками шпигунства Совєтського Союзу та шпигунством інших країн така величезна, що легковаження тієї різниці може довести до заглади вільних країн світу. Ця різниця лежить у намірах, засязі і техніці шпигунських операцій.

Кажучи загальниково, за деякими виїмками, цілі шпигунства ЗСА та їхніх союзників є дефензивними — щоб довідатись про аґресивні пляни підготовлювані ворогами і, як можливо, унешкідливити їх. Цілі совєтського шпигунства є також дефензивними, але в багато більшій мірі вони є офензивними, а засяг того офензивного характеру совєтського шпигунства розтягається до кожної країни тому, що воно тісно споріднене з проголошеною совєтською ціллю створити комуністичний світ, в якому Кремль буде головувати.

В погоні за тією ціллю Кремль почуває себе оправданим в поширенні умовного офензивного засягу шпигунських операцій до того пункту, де ті операції вже стають підривними, а їхнім заміром є не тільки послабити ворога ,але й підірвати його уряд, щоб приготовити його країну до комуністичного перевороту. Тому, що совєтське шпигунство є однаково політичне, як ідеологічне, то воно являє загрозу для кожної країни.

Загроза совєтського втручання в інтереси інших країн відноситься в однаковій мірі до некомуністичних як і до комуністичних країн. Наприклад, зараз після Другої світової війни, як тільки Тіто встановив в Югославії комуністичний уряд, Сталін інтенсивно збільшив число аґентів, висланих до Белграду, завданням яких була інфільтрація в усі галузі нового уряду. Тіто відразу зрозумів, що його владу підривають і перед ним був вибір, або наразитись на загин від ацмії совєтських шпигунів, або прогнати їх і наразитись на загрозу совєтської мілітарної інтервенції. Тіто вибрав цей другий курс і виграв риск.

У новіших роках Дубчек в Чехо-Словаччині мав менше щастя. Коли совєтським аґентам не вдалось втримати його в лінії, Кремль вислав до Чехо-Словаччини танки, при допомозі яких встановив там слухняний уряд. Це дало Кремлеві нагоду для проголошення т. зв. „доктрини Брежнєва". Основний зміст тої доктрини такий, що тепер Москва має „право" вступити до кожної країни з т. зв. „комуністичної спільноти", де загрожений комуністичний режим.

Крім усіх інших країн, комуністичний Китай також відчуває загрозу доктрини Брежнєва. Втечу Ліна Піао, вірогідно наступника Мао Тсе Тунґа, пов'язують з совєтською затією повалити уряд Мао, щоб наставити підлабузника Москви.

Наступні розділи книжки, сказано у вступі, ілюструють те, як совєтські аґенти організують підривні рухи з метою валити існуючі уряди і на їх місце наставляють совєтські сателітські режими. Наприклад, недавно відбулися спроби перевороту в Мехіко і Болівії, в той час, коли Кремль заявлявся за „приязнішими" відносинами з ЗСА.

Болівійський міністер закордонних справ, коментуючи спробу Совєтів повалити уряд в Болівії, сказав, що Москва, з одної сторони, запропонувала його країні мир і торгівлю, з другої сторони, в той же час, піддержувала партизанів. Ця подвійна політика Москви особливо непокоїть ті країни, які хотіли б вірити, що комуністичні і капіталістичні держави можуть „співжити" мирно, а навіть осягнути на довший час прихильні взаємини.

(Продовження буде)

„Під крислатим дубом"

Ще в місяці липні 1972 р. заходами виховної референтури при Окружній Раді СУА зорганізовано дитячий садок на терені відпочинкової оселі „Діброва", біля Детройту, якраз під боком пластових таборів „Зелений Яр". Правда погода була проти того, щоб дітинавчалися під дубом, у такому незвичному місці, бо дощі й холод гнали дітей до теплої хати, одначе ми „умудрилися" використати два тижні.

Головним мотивом зорганізування садочка було дати нагоду випробувати свої сили молодим курсанткам, що навчаються на курсі учительок дошкілля зорганізованим Окружною Радою СУА в Детройті.

Перший тиждень був дощовий і перешкодив таки добре, бо хоч дуб і крислатий, але під ним не було так затишно і таки добре капотіла вода.

Других два тижні були успішні. Саме коли розгорілася праця й курсантки ввійшли у ритм роботи, матері почали роз'їжджатися по домах, бо табори закінчалися й всі спішилися додому.

Працю дитячого садка вела Маріяна Лісківська та допомагала Маруся Назаренко під наглядом учителів курсу. Дівчата — курсантки приготовили програму та в своєму шатрі запаслися потрібним приладдям: складанками, глинкою, забавками, дощечками на яких діти малювали б і усім іншим потрібним при навчанні.

Тому, що обидві курсантки є бандуристками то й пісеньки співали й таночки велися під супровід бандури. Діти охочо приходили на 2-3 години і весело провадили час працюючи та граючись. На другий тиждень треба було міняти програму. Зібралися хлопці-козаки від 6-8 років і Мар'яна Лісківська, яка ось уже закінчує магістерку, з тим вповні справилась.

Практика показує, що дуже корисно для дітей і для курсанток організувати такі садочки на відпочинкових оселях. Часу доволі, а дібровські дуби широкі, ще й красуні-ялиці приваблюють до себе пропонують місце. Та й охочих курсанток, щоб учити Слава Богу є. Це дуже відрадне явище,що молодь хоче свої сили віддати на користь українській справі-вихованні дошкільнят, безкоштовно. Зайняття провадяться українською мовою, якою дівчата - градуантки шкіл українознавства володіють добре. Дай Боже допомоги збоку старших, зрозуміння з боку дібровської адміністрації й ми будемо щоліта мати дитячий садочок на Діброві.

Тетяна Назаренко
Виховна Референтка
Окружної Ради СУА
в Детройті

Два мистецькі вечори в Боффало

У неділю 11 листопада виступив у Боффало, в залі „Дніпра", з власним концертом жіночий квартет „Верховина" з Торонта, в складі співачок: В. Байрак, В. Залуцька, Н. Геник і Б. Ігнатович, під мистецьким проводом Олени Глібович. У програмі концерту виконано твори Д. Бортнянського, М. Лисенка, Кос - Анатольського, Гнатишина, Весоловського, Недільського, Бобикевича, Шамо, Гомоляка і Зарембы. Квартет голосово зрівноважений, співає чисто в ритмічному й мелодійному розумінні та з виразною дикцією. Можна б мати деякі побажання до більше зрізничкованої динаміки та дискретніших рухів при виконуванні пісень. Фортепіянову партію творів виконала прецизно С. Жовнір - Клос. Монтаж з поезій О. Олеся „На зелених горах", який деклямувала О. Глібович, був достосований до Карпатської тематики співаних пісень.

Між співаними точками програми розвеселював публіку В. Довганюк, який в ролі ославленого „Лисом Микитою" Гриця Зозулі, дав декілька неретушованих картинок з нашого буденного життя. Публіки, на цьому цікавому мистецькому вечорі, могло бути більше.

Століття смерти Степана Рудницького відзначила суботня школа українознавства літературним вечором, що відбувся в неділю 18 листопада в залі школи св. Миколая. Програму, яку приготовили учителі зі шкільною молоддю, відкрила директорка школи Н. Стецьків, а д-р М. Лоза дав коротку доповідь про життьовий шлях і творчість поета. Точки програми виконали учні (дівчата й хлопці) з кляс: 3, 7, 9, 10, 11 і 12-ої, деклямуючи поодиноко і збірно, деякі поезії С. Руданського, у більшості зі „Співомовок", а молодь п'ятої кляси, під проводом учительки М. Лисак, відспівала пісню до слів Руданського „Повій вітре на Вкраїну". Усі точки програми були добре підготовані та виконані; додатнє враження викликали слова учениці Дмитріюк, що вона свою деклямацію присвячує пам'яті свого дідуся, лікаря д-ра В. Дмитріюка, який помер минулого тижня в Боффало. (Д-р Дмитріюк був добрим знавцем української поезії та деклятором).

Запрошений до участи у вечорі соліст - тенор Б. Пруц відспівав пісню на слова Руданського „Баба в церкві", композицію В. Безкоровайного, а як додаток пісню О. Бобикевича „Айстри". Співам акомпаньювали на фортепіяні пані О. Алексевич-Лавні і О. Чмола.

Наприкінці директор школи подякував всім виконавцям і публіці за участь у вечорі, яким вшанували пам'ять поета, що сатиричними й гумористичними віршами розвеселяв читачів.

О. З.

Літературний Вечір у Бостоні

Листки обіжника повідомили українське громадянство в Бостоні, що 79-ий Відділ Союзу Українок в Бостоні влаштовує авторський вечір письменниці та редакторки „Нашого Життя" Уляни Любович із точкою сольового танку Марії Маґочі.

У неділю 18-го листопада ц. р. в залі Українсько - Американського Клюбу, Матаган - Бостону, зібралися любителі літературного слова, довідавшись, що письменниця Уляна Любович не прибула.

Голова 79-го Відділу С. Турко, відкриваючи вечір, з жалем повідомила, що письменниця У. Любович не приїхала з тієї причини, що була поранена в автомобільному випадку. Заявила вона також, що авторка сподіється прибути до Бостону приблизно в половині грудня (11. XII) ц. р.

Тому то й програма літературної частини вечора була змінена так, що Наталка Пилип'юк, студентка порівняльної літератури на Гарвардському університеті, прочитала вірші поета Василя Голобородька „Україна на сцені", „У цьому місці я відчуваю, що когось немає" і „Сутність яблуні", а крім цього також прочитала вона ще два прозові нариси і то один Уляни Любович: „Дзеркало, скажи мені правду" та нарис Валерія Шевчука: „Батько задумав садити сад".

До програми цього вечора запрошено також Марію Маґочі, колишню танцюристку „Дуклі", славного у світі Піддуклянського українського народного ансамблю в Пряшеві, що здобув собі славу і в минулорічному першому концертовому турне по Америці і був з одним успішним виступом 1 грудня 1972 р. також у Бостоні.

Марія Маґочі виконала два сольові народні стилеві танки: „Тропотянку" та „Гопак". Своїм балетним рухом та ритмом — зодягнена в закарпатському народному строї — виказала вона, що володіє високою технікою українського стилевого сольового танку, за що здобула вона — так як і Наталка Пилип'юк — признання вдоволених глядачів і слухачів.

На закінчення цього вечора виступив Андрій Вараннк і розказав три гуцульські жарти з репертуару гумориста Володимира Гентіша, що їх він вчув під час перебування на Союзівці. П. Банадиґа прилучився і докинув від себе три дотепи, загального характеру.

Інж. Михайло Вінтонів

Листопадове свято в Південному Бруклині

У неділю 18-го листопада, Південний Бруклин вшанував роковини Листопадового Зриву.

На програму свята склалися: реферат, концерт і деклямації. Свято почалося відспіванням американського гимну і пісні „Гей у лузі" у виконанні церковного хору під керівництвом проф. Л. Рейнарович. У рефераті інж. Івашкова пов'язано цю історичну подію з актуальними проблемами сьогоднішнього часу. Деклямації виконали юні сумівки і учениці парохіяльної школи св. Духа, а саме: „Наш Львів" Т. Курпіти, виконала наймолодша Л. Квасній. „Листопад" Р. Купчинського віддеклямувала І. Реєнт і третю „В День Першого Листопада" — С. Черкасенка прорецитувала старша сестричка А. Квасній.

Церковний хор під проводом проф. Л. Рейнаровича, виконав пісні: „Засумуй трембіто" — М. Гайворонського із сольоспівом Т. Шайди. Хор з першої дії „Богдан Хмельницький" — К. Данкевича, „Вже досить мук" — В. Божика, та „Пісню про Україну" — Біласа.

Артистка Бруклинського оперового театру М. Рейнарович відтворила в мелодекламації „Пісню УПА" слова Яр. Барнича, образ українського села, яке захищають молоді вояки перед ворогами. При звуках тихої мелодії „Видиш, брате мій"; ранений стрілець вмирає, віддавши своє життя за Батьківщину.

Три пісні „Ой, коли б я сокіл" К. Анатольського, „Ой, впав стрілець" М. Гайворонського, та „Машерують вже повстанці" З. Марковича виконав баритон — оперовий співак Л. Рейнарович.

„Салют Героям" Р. Завадовича прорецитували члени ОЧУС'у: Досяк, Ф. Лукіянський, І. Макар, П. Польний і В. Сметанюк.

Фортепіяновий акомпаньямент виконав проф. Т. Левицький. Ентузіястична громада, нагородила виконавців щедрими оплесками.

Балтимор в 55-ту Річницю Листопада

Балтимор, Мд. (Б. С.) — Українська громада Балтимору відзначила 55-ту річницю Листопадового Зриву та проголошення Західньо-Української Народної Республіки в неділю 11 листопада 1973 р. Святкування розпочато Богослуженнями в намірені українського народу та Панахидами за поляглих героїв за волю України в місцевих українських церквах.

Цього ж дня о 5-ій год. пополудні заходами Відділу УККА та при співучасті місцевих організацій відбулась Листопадова Академія в залі Дому Української Молоді. На залю внесли національні прапори та прапори організацій, хоружні ОбВУА, СУМА, Пласту, і ООЧСУ. Проводив цим церемоніялом пл. сен. Микола Коропецький. Любомир Блашків (УМІ) відіграв на фортепіяні американський гимн, а присутні відспівали український.

Програму Академії відкрив голова Відділу УККА Василь Татчин, а святочну доповідь виголосив мґр Аскольд Скальський. У доповіді він головно зупинився на історичних фактах антиукраїнських поглядів і рішень великодержав Заходу в час і після визвольних змагань, їхніх причин і наслідків. Ситуація, на його думку, не краща і нині, тому це повинно б рішати про стиль нашої праці в діяспорі.

Григор Макар у англомовному слові вказав на тяглість і постійність боротьби українців за людські і національні права та на потребу єдности у наших громадах на поселеннях. Він закликав бачити і підкреслювати лише те, що нас єднає та бути більше толерантними супроти себе внутрі громади.

У дальшій частині програми виступала молодь. Катруся Чорна (СУМА) віддеклямувала у скрипковому супроводі Юрія, Мирона і Зенона Вацлавових (УМІ) народну пісню „Дрімає калина". Зенон Вацлавів деклямував С. Черкасенка „В День Першого Листопада", Юрій Вацлавів (УМІ) виконав скрипкове сольо „Спомини з гір" В. Безкоровайного та „Концерт А-дур ч. 5" В. Моцарта у фортепіяновому супроводі Іляни Шав'як.

Мандоліновий гурток Юного СУМА під керівництвом Т. Кузьмова, виконав монтаж „Летіла куля понад гору", який складався із в'язанки стрілецьких пісень, сольоспівів і деклямацій. У цьому монтажі співали Маруся Гадзаман і Адріян Радь, деклямували — Ліда Войтович і Мирослав Ціздин.

Подяку доповідачам і виконавцям програми склав голова Відділу УККА. Академію закінчено відспіванням „Не пора, не пора". Увесь дохід зі Свята передано на Дар Українському Воєнному Інвалідові.

УПРАВА КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ

1924 ЛЬВІВ — НЮ ЙОРК 1974

запрошує усіх своїх Членів, їхніх Гостей та всіх Заінтересованих на

ШИРШІ СХОДИНИ

які відбудуться

у п'ятницю, дня 7-го грудня 1973 р.

о год. 7:30 вечора, в приміщеннях

Українського Інституту Америки

при 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

„РЕПОРТАЖ З ПОДОРОЖІ ДО ПЕРУ ТА ЕКВАДОРУ. ВИСОКОГІРСЬКА ВИПРАВА НА МАЧУ ПІЧУ".

Доповідь, яка буде ілюстрована прозірками, виголосить

Д-р ОРЕСТ ЗАКЛИНСЬКИЙ

Репортаж попередить повідомлення Управи Клюбу про зимову діяльність у сезоні 1973-74, як також про ювілейні імпрези 50-ліття Клюбу.

ПІСЛЯ ПРОГРАМИ — ПЕРЕКУСКА.

СПРОСТУВАННЯ
У ПРОГРАМІ НАУКОВОГО КОНГРЕСУ НТШ

поданого у Свободі дня 16-го листопада 1973, стор. 5, шпальта друга, в низу в розділі „Конференція членів Історично-Філософічної Секції" має бути відносно доповіді проф. д-ра Євгена Лащика:

Д-р Євген Лащик, Філософічний Відділ, Ля Сал Каледж: „Науковий поступ — метод чи припадок — у філософічним аспекті",

та аналогічно в англомовному The Ukrainian Weekly Section, November 17, 1973, стор. 4, шпальта третя, з гори в розділі "Conference of members of the Historical-Philosophical Section" має бути:

Dr. Eugene Lashchyk, Philosophy Department, La Salle College, Philadelphia, Pa.: "Scientific Progress — Method or accident, philosophical aspects."

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ СТОРІЧЧЯ НТШ

Союз Українок Америки — 29-ий Відділ у Чикаґо

ЗАПРОШУЄ ВАС НА

МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ

7 - 8 - 9-го грудня 1973, в Ґалерії Т-ва „Леви"

- Відкриття виставки — в П'ЯТНИЦЮ, 7 ГРУДНЯ, о год. 8:00 веч.
- В суботу, 8 грудня, виставка відкрита від год. 10-8 вечора, а в неділю, 9 грудня, від год. 10-7 вечора.

У виставці беруть участь:

ТЕТЯНА Т. БАЮК — акварeля - акрилик - ґваш
ОЛЕКСАНДРА ДЯЧЕНКО-КОЧМАН — керамічні твори
ОКСАНА ТЕОДОРОВИЧ — емаль - мозаїка

КРУЖОК МАТЕРЕЙ при ШКОЛІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

влаштовує в суботу, 8-го грудня 1973 р. о год. 5:30 веч.

в ШКІЛЬНІЙ АВДИТОРІЇ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

- Сценка „НЕБЕСНИЙ ГІСТЬ" у виконанні наших шкільних дітей.
- Небесна канцелярія буде відкрита від год. 2-ої по пол. того самого дня в тій же залі.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої

бл. п.
ГАЛИНИ з ВИТВИЦЬКИХ
ВОЛЯНСЬКОЇ

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в дні, 16-го грудня 1973 року

в Соборі СВ. СОФІЇ в РИМІ;
в Церкві СВ. ПОКРОВИ Сестер Студиток в КРЕФЕЛЬД, Німеччина;
в Церкві УСПЕННЯ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ в ТОРОНТО
та в Церкві СВ. АП. ПЕТРА і ПАВЛА в СПРІНГ ВЕЛИ, Н. Й.

РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
МАМИ, БАБУНІ і ПРАБАБУНІ

бл. п.
ЕВГЕНІЇ РОГОЖІ

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ

в понеділок, 3-го грудня 1973 року

о год. 8:30 ранку
та в Церкві СВ. МИХАЇЛА в ДІРБОРН, Міш.

Просимо в цей день згадати Покійну в своїх молитвах.

РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої

Лідії Олександрівни Зубенко

дружини учасника Визвольних Змагань, яка померла в Парижі і там похована дня 20-го жовтня 1973 р. на цвинтарі Montparnas (Монпарнa)
складаю 25.00 дол.
на дар для НТШ
разом з висловами сердечного співчуття для мужа ВОЛОДИМИРА і сина ІГОРЯ.

Д-р ІВАН МОСІЙЧУК з РОДИНОЮ

УПРАВА ЗЕМЛЯЦТВА „ПЕРЕМИЩИНА" у ЗСА

у глибокому жалю повідомляє Членів Землятцва, колишніх Учениць і Учнів жіночої і мужеської гімназії у Перемишлі та всіх бувших Жителів Перемиської землі,

що 1-го грудня 1972 р. помер у Львові на 88-му році життя

сл. п.
Проф. ПЛАТОН ГОРНИЦЬКИЙ

дня 7-го листопада 1973 р. у Чикаґо відійшов у Вічність

сл. п.
Інж. АНТІН АРТИМОВИЧ

проживши 79 років,
а дня 8-го листопада 1973 року помер у Фельберґ (Голляндія)

сл. п.
Директор СТЕПАН БОБЕЛЯК

на 87-му році життя.

Оті три визначні постаті трудилися впродовж 20 років у Перемишлі для навчання і виховання української молоді, а також на народній ниві стояли в перших рядах.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНИКАМ!

Родинам Покійників висловлюємо щирі співчуття!

УПРАВА ЗЕМЛЯЦТВА „ПЕРЕМИЩИНИ"

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого БАТЬКА

бл. п. Михайла Лозинського

на Фонд Верховного Архиєпископа
„ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"
жертвували:

Пані Вакун Володимира	$10.00
Інж. Боба Осип і Оля	10.00
Д-р Богданський Петро і Таїса	10.00
П-во Бундзяк Іван і Зеня	10.00
Інж. Чабан Мирон і Марія	30.00
Проф. Цяпка Михайло і Омеляна	10.00
Пан Дмитрах Іван	10.00
Пан Герула Степан	10.00
Інж. Галібей Роман і Люба	50.00
Пан Гнатів Василь	10.00
П-во Яворський Ярослав і Осипа	10.00
Д-р Котик Евген і Влодзя	10.00
Д-р Кравчук Роман і Наталка	25.00
Пані Лебедь Соня	10.00
Мгр. Лозинський Евген і Марія	20.00
Д-р Лозинський Іван	30.00
Пані Мосора Михайлина	5.00
Ред. Пасічняк Василь і Дада	10.00
Пані Плавюка Марія	10.00
Інж. Семанишин Микола і Марія	10.00
П-во Стефанишин Ігор і Марія	5.00
П-во Стефанишин Зенон і Марія	10.00
Н. Н.	5.00
Діти	100.00
Разом:	$430.00

Цю суму переслано чеком безпосередньо на руки Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа до Риму.

Всім ВП. Жертводавцям складаємо щиру подяку.

ДІТИ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього Бога Отця,
дня 23-го жовтня 1973 року, по довгій і важкій недузі, відійшов від нас у Вічність, проживши 90 літ,
наш Дорогий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.
МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ

Цією скромною дорогою хочемо прилюдно висловити нашу щиру подяку ВСІМ — Рідним, Приятелям, Знайомим та Всім, хто в який небудь спосіб влегшував Дорогому Покійному Його терпіння й тим, котрі так численно віддали Йому останню прислугу, взявши участь у похоронних відправах.

Сердечно дякуємо д-рові Богданові Олесницькому, який кожночасно ніс поміч Покійному під час недуги й старався робити неможливе — можливим.

Щире Спасибіг Високопреподобним Отцям парохії св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.: о. Ігуменові Павлові Малюзі, ЧНІ, пароховi, о. Іванові Стухлякові, ЧНІ, о. Михайлові Перетятко, ЧНІ, які так часто відвідували Покійного в шпиталі й дома, як рівнож д-рові Леву Голінатому, д-рові Осипові Утриськові й дир. Василеві Кузикові та Всім, які відвідували Покійного в часі Його недуги, несучи слова потіхи й розради.

Щиро дякуємо панству Юлії й Михайлові Добошам, які з любов'ю рідних приходили відвідувати Хворого.

Сердечна подяка отцю Протоігуменові д-рові Михайлові Гриничишину, ЧНІ з Вінніпеґу, Канада, який, повертаючи з Риму, знайшов час на відвідини Хворого й відчитав останню молитву при ложі смерти нашого Батька.

Сердечно дякуємо Високопреподобним Отцям, о. Володимирові Красинському, ЧНІ з Асторії й о. д-рові Леонтієві Мага, ЧНІ з Вінніпеґу, які, в часі їхнього побуту в Нюарку, відвідували Хворого.

По смерті нашого Батька, многі — Рідні, Приятелі, Знайомі й Представники громадських організацій — поспішили нам з поміччю і словами потіхи.

Почуваємось до обов'язку зложити щиру подяку:

Високопреподобним Отцям: о. Пароховi Павлові Малюзі, ЧНІ, о. Василеві Яремакові, о. Михайлові Перетятко, ЧНІ, о. Іванові Стухлякові, ЧНІ, за Парастаси й Похоронні відправи.

Дякуємо Хорові Церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку й диригентові Хору п. Михайлові Добошеві за співання Панахиди в похоронному заведенні й Служби Божої під час похорону. Зокрема дякуємо п. Михайлові Добошеві за його прощальні слова над домовиною Покійного, якого він прощав, наче рідного.

Дякуємо панам: д-рові Іллі Карапінці, проф. Іванові Зєликові — представникам ОбВУА й Отаманові Вільного Козацтва п-ві Богданові Дацківському за їхні прощальні слова над домовиною і могилою Покійного.

Щира дяка Всім Комбатантським Організаціям — ОбВУА, УПА, 1-ша Дивізія УНА — за „Живий Вінець", який вони творили при домовині „Старого Українського Вояка", тим супроводжаючи Його на „останній апель" перед престолом Всевишнього.

Дякуємо сердечно Організаціям і Всім, за численні Служби Божі й молитви, які були жертвувані в намірені нашого покійного Батька.

Дякуємо Всім Жертводавцям, які замість квітів на могилу, жертвували на Фонд Верховного Архиєпископа „Церква в Потребі".

Дякуємо місцевому Відділові ОбВУА за пожертву на Дар Українському Інвалідові в пам'ять Покійного.

Дякуємо за численні письмені вислови співчуття.

ВСІМ, які взяли — так чисельно — участь у похоронних відправах, складаємо щиру подяку.

Похоронному заведенні Литвин і Литвин складаємо подяку за вміле переведення похоронів.

Щиро дякуємо панству Анні і Борисові Процюкам за так гарно приготовану тризну.

Хай Всевишній сторицею винагородить ВАМ УСІМ за Ваше щире й добре українське серце.

Дочки:

МАРІЯ КАНЮКА з Родиною
ПАВЛИНА ЦЕРЕШ з Родиною
ЕВГЕНІЯ ШПІРКА з Родиною
ЕВФРОЗИНА МАРТИНЕЦЬ з Родиною

Перший раз у Чикаґо

Нюйоркський осередок СУМА ім. Т. Чупринки відвідав Чикаґо і показав свої досягнення виступами дівочого хору „Жайворонки" та танцювального ансамблю „Верховинці", 20-го жовтня ц. р. в школі Шопена. Заля була повна, а сцена ще повніша бо гостей було понад сотку. Голова ГУ СУМА — К. Василик привітав присутніх.

Молоді, гарні „Жайворонки" (вони починали програму) ще не вспіли добре почати співати, як заля вже греміла оплесками. Вийшов диригент Р. Степаняк — загомоніла пісня за піснею наближаючи далеку батьківщину до серця кожного слухача. Хор виконав 15 пісень: 4 з них традиційно-патріотичні, решта — сантиментально-ліричні. Із нового репертуару появились дві пісні: „Ой, матінко" — Леонтовича, та „Весна" — слова і музика Р. Степаняка. Всю хорову програму супроводила піяністка Хризанта Зубрицька-Янг. Виконання хору було на висоті. Партії врівноважені, різні відтинки звучности, приходили легко і природно. Але це хутір (музикально відокремлений від ширшого кола українських музик в Америці, це хутір п. Степаняка). На музичної обробки. Подібно як хор Чикаґ. СУМА — мій хутір. Із Філядельфії — хутір проф. Рудницького. В Канаді — теж саме. Кожний хор має обмежені репертуарні ресурси — здебільшого власна „бібліотека" керівника, похожа, як дві каплі води, на репертуар іншого керівника. Причини — віддалення, відсутність публікацій чи обміну персональним досвідом.

Коли переглянути пресу і подивитися що ставиться в Америці і Канаді — то картина сумна. Або те саме, або хор є власний хутір диригента що, з того погляду, не погано — власна експериментальна ляборато рія. Добре було б раз на рік-два зійтись усім диригентам і композиторам (геніяльним і не дуже) і поділитись досвідом і творчим доробком. У нас немає пісень веселих, сатиричних, пов'язаних з мімікою, танком, екраном. Немає хорошої дитячої пісні.

Танцювальний ансамбль „Верховинці" — мистецький керівник Олег Ґенза — виконав 7 танків, один з них „Тропотянка" постави Дарії Ґензи. У танках 2-го відділу: „Повзунець", „Козачок", „Гопак" — трохи забагато віртуозної гімнастики і повторень. Бажано б було розширити зміст танка, наповнити його якимсь змістом.

Керівники ансамблю показали себе здібними творцями і їх обов'язок — розвивати і поглиблювати танок.

Ще відносно музики. Звучність оркестри зовсім вистачальна, але безконечне повторення коротенької мелодії прямо пригнічує. Цей недолік — загальний. Керівникам треба шукати більш розвинутої танцювальної музики.

Акторка українських театрів — Іванна Кононів супроводила кожну точку програми короткими поетичними рецитаціями.

В. Щуть

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найдалі

до 15-го грудня 1973 року

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „РОЗЕНГАЙМ" СК, ТРЕНТОН 3:0 (2:0).

Юньйон 25 листопада — Були це перші змагання „Ч. Січі" за Чашу ЗСА, Девара, в яких згідно з їх кінцевим вислідом українські футболісти елімінували цей німецький клюб з м. Трентону і тим самим ввійшли до чергової рунди розгривок в цій серії. Футбольний клюб „Розенгайм" для „Ч. Січі" був невідомої сили — суперником з яким наші футболісти мали можливість запізнатися саме в цій зустрічі. Треба признати німці поза своєю завзятістю не показали більшої кляси гри і зазнали поразки вповні заслужено. До перерви „Ч. Січ" вела 2:0, що його здобули Михайло Фарміґа і Євген Козак з гарних акцій Лужняка і Василя Каздоби. У кінцевій фазі змагань Фарміґа встановив вислід дня 3:0. На протязі цілих змагань падав рясний дощ, який хвилинами перемінявся в зливу, що затоплювала площу. На відзначення в дружині „Ч. Січі" заслуговують усі змагуни, що були в акції і жертвенно змагалися на цьому важкому гриці. Починаючи від воротаря Лісевича, оборонці — Ткач, Гіль, Марущак, Вол. Каздоба, помічники — Вілоус, Юрчак і змагуни нападу — Лужняк, Фарміґа, Вас. Каздоба, Козак, усі вони дали від себе все, що було потрібно для осягнення перемоги. В резерві були: Ключник, Охрименко і Маза. Менаджер Я. Яцук.

„Чорноморська Січ" II — „Люсо-Амерікен" СК 2:2

Цим новим ремісом в ліґових змаганнях наша дружина осягнула рекордове їх число 6! Голі для „Ч. Січі" здобули: Б. Хамуляк і Ю. Юркевич.

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Елизабет СК (юнаки) 0:1
„Чорноморська Січ" (учні) — Керні ФК (учні) 0:1

ВІДБИВАНКА
I чоловіча дружина „Ч. Січі" започаткувала в Скрентоні свій сезон

Минулої суботи 24-го листопада, I чоловіча дружина Ч. Січі" взяла участь у великому відбиванковому турнірі, що відбувся в Скрентоні, Пенсильвенія. Між 20-ти дружинами із східніх ЗСА і Канади, що змагалися в 3-х різних клясах: „АА", „А" і „В", „Ч. Січ" виступила в найвищій клясі „АА", в якій між 5-ти дружинами зайняла 4-те місце. Першенство турніру здобула відома канадійська дружина „Падестра-Національ" з Монтреалю, яка в елімінаційних змаганнях в своїй групі ремісувала з „Ч. Січчю" 1:1 сетів. В кінцевому показнику табелі по закінченні елімінаційних гор канадійці зайняли 3-тє місце, після Вест Сайд УМСА і Бінґгамптонської УМСА.

Свій перший виступ в далекому Скрентоні „Січовики" провели задовільно. В складі дружини успішно дебютували молоді відбиванкарі, які зайняли місце вибулих ветеранів. При дальших наполегливих тренінгах, що їх солідно провадять О. Попович і Н. Олесницький та ряду дальших виступів на великих турнірах вони стануть повноцінними змагунами та зможуть успішно конкурувати з найкращими відбиванковими дружинами в ЗСА. Склад „Ч. Січі": Н. Олесницький, О. Попович, З. Стахів, Р. Гентиш, В. Волосяневський, А. Зеленов, О. Лебедь, М. Половчак, М. Тинько, Л. Олесницький і О. Федаш.

Успішний фортепіяновий речитаЛь З. Стебельської

З приємністю віднотовуємо успішний виступ визначної спортовки „Ч. Січі", змагунки відбиванкової дружини „А" — Зірки Стебельської, у дипломованому речиталі, що відбувся 25 листопада в залі УНДому. Своїм вповні успішним виступом, цим разом — музичним, ця молода спортовка підтвердила випробувану теорію визначних світових педагогів, що спорт не є перешкодою в науці студіюючій молоді, а радше допоміжним чинником. Зірка Стебельська є активною студенткою в Сітон Гол університеті, була ученицею Українського Музичного Інституту, Відділу в Нюарку, кляси Таїси Богданської, активною пластункою і членкою Спортового 214-го Відділу УНСоюзу. Батько Зірки, Мирон Стебельський є головою УСТ „Чорноморської Січі".

О. Твардовський

ВІДБУДЕТЬСЯ X КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ПЛАСТУ КАНАДИ

Торонто 22 і 23-го грудня ц. р. тут в приміщенню Говард Джонс готелю відбудеться 10-ий Крайовий Пластовий з'їзд Канади. У програмі З'їзду, крім звичайної з'їздової програми і вибору нового проводу, передбачена також доповідь про стан Пласту у його 60 річчя і святкова вечера.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го ГРУДНЯ 1973 р.

MONESSEN, Pa. Річні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься членів Donora і West Newton прибути на ті збори. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори В-ва св. Василія Вел. 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в салі церкви Пресв. Діви Марії, Kinsman Rd. — Проситься чл. прибути. Оля Вик, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1973 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні збори В-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. На порядку: вибір нової Управи і К. Комісії на 1974 р. Проситься чл. прибути. — М. Яремчук, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ТЕНҐА, член УНСоюзу Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 29 жовтня 1973 р. на 80 р. ж. Нар. в с. Вербилівці, Україна і став членом УНС 1940 р. Полишив у смутку сина Івана мол., доньку Ельзу, 9 внуків, 2 правнуків та 2 братів. Похорон відбувся 2 листопада ц. р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

МАРІЯ ЗАЯЦЬ, членка УНС Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., померла 29 жовтня 1973 р. на 81 р. ж. Стала членкою УНС в 1925 р. Полишила в смутку дочку Анну, 4 синів: Тому, Степана, Волтера і Марйна, 14 внуків, 1 правнука, брата і сестру. Похорон відбувся на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

ПЕТРО БАБАК, член УНСоюзу Відд. 34 Б-ва св. Івана Хрестителя в Ричмонд, Вірджінія, помер 24 жовтня 1973 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Острівчани на Поділлі і став членом УНС в 1952 р. Полишив у смутку сина Тадея, 2 доньки, 8 внуків та знайомих. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Л.Блонарович, секр.

ОЛЕКСА БУДАЙ, член УНС Відд. 339 Б-ва св. Василія у Філядельфії, Па., помер 31-го жовтня 1973 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Жупаня, п. Стрий, і став членом УНС в 1924 р. Полишив у смутку дочку Анастазію і 3 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Окленд у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Гупацій, секр.

АЛЕКСАНДЕР ДАНИЛКОВИЧ, член УНС Відд. 339 Б-ва св. Василія у Філядельфії, Па., помер 22 липня 1973 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Климець, пов. Стрий і став членом УНС 1933 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку Марію. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії, Факс Чейс, Філядельфія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Гупацій, секр.

ОСИПА ГРАБОВЕНСЬКА — членка УНС Відд. 83 Т-ва ім. І. Франка у Філядельфії, Па., померла 28 жовтня 1973 р. на 59 р. ж. Нар. у Філядельфії, Па., і стала членкою УНС 1967 р. Полишила у смутку чоловіка проф. Маркіяна, доньку Ярину, 2 братів, 2 внуків. Похорон відбувся 31 жовтня ц. р. на цвинтарі на Факс Чейс біля Філядельфії, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ПЕТРОНЕЛЯ МАСЛЮК — членка УНС Відд. 318 С-ва св. Ольги в Нортгамптоні, Па., померла 3-го листопада 1973 року на 80 р. ж. Стала членкою УНС в 1915 р. Полишила в смутку мужа Петра, сина Русселя, 2 дочки: Анну і Марію. Похорон відбувся 7 листопада ц. р. на цвинтарі св. І. Хрестителя в Northampton, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Сапон, секр.

WILLIAM A. JOHO — член УНС Відд. 386 Т-ва Вільна Україна в Шарон, Па., помер 26 жовтня 1973 р. на 51 р. ж. Нар. в Farrell, Pa., і став членом УНС 1962 р. Полишив у смутку дружину Катерину, брата Гаррі. Похорон відбувся 29 жовтня ц. р. на цвинтарі Oakwood, Sharon, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОСИП БОЙЧУК, член УНСоюзу Відд. 175 Б-ва св. Миколая в Детройті, Міш., помер 3 листопада 1973 р. на 52 р. ж. Нар. в с. Вербятин, пов. Бучач і став членом УНС в 1949 р. Полишив у смутку дружину Анну, дочку Христю, брата Степана. Похорон відбувся 6 листопада ц. р. на цвинтарі Mt. Olivet в Детройті, Міш.
Вічна Йому Пам'ять!
Яр. Базюк, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!